

แบบประเมินตนเองระดับหน่วยงาน (Service Profile)

**กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์
ทางเลือก**

**โรงพยาบาลลำพูน
ธันวาคม 2568**

SERVICE PROFILE

1. บริบท (Context)

ก. หน้าที่และเป้าหมาย (Purpose Statement)

วิสัยทัศน์ “สุขภาพ สบายใจ ให้แพทย์แผนไทยช่วยดูแล”

พันธกิจ - ให้บริการด้านแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

- เป็นแนวทางการให้บริการอย่างมีมาตรฐานของประชาชนในจังหวัดลำพูน

ความสามารถหลัก : กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกดำเนินงานบริการทางด้านแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแบบองค์รวม โดยมุ่งเน้นบริการ การส่งเสริม ป้องกัน บำบัด รักษา และฟื้นฟูสุขภาพของประชาชน อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

ข. ขอบเขตการให้บริการ

ให้บริการสุขภาพองค์รวมแบบไทยโดยเน้นการนวดแบบราชสำนัก ให้บริการนวด อบ และประคบสมุนไพรในระดับต่างๆทุกประเภทบริการ ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ การบำบัด และการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วย และประชาชนทั่วไป ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย ตลอดจนการให้การรักษาด้วยยาสมุนไพรภายใต้มาตรฐานงานบริการงานแพทย์แผนไทย รวมถึงเครือข่ายอำเภอเมืองลำพูน ตั้งแต่เวลา 08.30 – 16.30 น. ตั้งแต่เวลา 08.30 – 20.00 น. เว้นวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์

1.การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ได้แก่

- 1.การนวดเพื่อส่งเสริมสุขภาพ
- 2.การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ
- 3.การอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อส่งเสริมสุขภาพ
- 4.กิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพต่างๆ เช่น การสอนบริหารร่างกายด้วยฤๅษีดัดตน แผ่นพับ เอกสารความรู้ด้านแพทย์แผนไทย

2.การรักษาและบรรเทาอาการ ได้แก่

- 1.การอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการรักษา
- 2.การประคบสมุนไพรเพื่อการรักษา
- 3.การนวดบำบัดโรคเพื่อการรักษา
- 4.การบำบัดผู้ป่วยด้วยวิธีการแพทย์ทางเลือกอื่น กัดจุดสลาย

พังผืด ดอกเส้น บ่งต้อ ผายา ผึ้งเข้

3.การฟื้นฟูสุขภาพ ได้แก่

- 1.การนวดฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ (กรณีเบิกได้)
- 2.การฟื้นฟูสุขภาพมารดาหลังคลอด (ไม่น้อยกว่า 30 วัน)
- 3.การฟื้นฟูสุขภาพอัมพาตครึ่งซีก (old case)

คลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทย ดำเนินการให้คำปรึกษา ตรวจรักษา และวิเคราะห์การใช้กัญชาทางแพทย์แผนไทย และการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยอาศัยหลักการทางวิชาการเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามมาตรฐาน วิธีการแนวทางของคลินิกกัญชาทางการแพทย์ ในปีงบประมาณ 2567 ได้มีการเปิดคลินิกผึ้งเข้เพื่อให้บริการกับผู้ป่วย 2 วัน วันอังคารและวันพฤหัสบดี ตั้งแต่เวลา 08.30 – 16.30 น.

ค. ผู้รับผลงานและความต้องการที่สำคัญ (จำแนกตามกลุ่มผู้รับผลงาน)

ผู้รับบริการภายนอก

ประเภทผู้รับบริการ	ความต้องการ/ความคาดหวัง
- กลุ่มประชาชน	ได้รับบริการสุขภาพทางด้านแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างมีคุณภาพ และมีมาตรฐาน โดยมุ่งเน้นบริการ การส่งเสริม ป้องกัน บำบัด รักษา และฟื้นฟูสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย
- กลุ่มภาคีเครือข่าย	มีการประสานสัมพันธ์ภาพที่ดี เกิดความร่วมมือ เข้าใจในการทำงานด้านการแพทย์แผนไทย มีการบูรณาการทำงานร่วมกัน และเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการต่างๆด้านการแพทย์แผนไทย

ผู้รับบริการภายใน

ประเภทผู้รับบริการ	ความต้องการ/ความคาดหวัง
- บุคลากรโรงพยาบาลลำพูน	บุคลากรของโรงพยาบาลลำพูนได้รับบริการสุขภาพทางด้านแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างมีคุณภาพ และมีมาตรฐาน และมีองค์ความรู้ด้านสุขภาพในการดูแลตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย

ง. ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ (สอดคล้องกับหน้าที่และเป้าหมายของหน่วยงาน)

1. บุคลากร/คนทำงานมีองค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สามารถนำความรู้มาดูแลตัวเอง และสามารถนำไปแนะนำผู้มารับบริการได้

2. บุคลากร/คนทำงานที่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บจากการทำงานได้รับการดูแล รักษาและฟื้นฟูสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างเหมาะสม

จ. ความท้าทาย ความเสี่ยงสำคัญ (นำสู่การพัฒนาคุณภาพ กรณีกลุ่มงานคลินิก กำหนด Specific Clinical Risk/ Common Risk)

1. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์การแพทย์แผนไทยที่คลาดเคลื่อนนำไปสู่การดูแลสุขภาพร่างกายของตนเองที่ไม่ถูกต้อง
2. เกิดความคลาดเคลื่อนในการติดตามและการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และผู้มารับบริการ

ฉ. ปริมาณงานและทรัพยากร (คน เทคโนโลยี เครื่องมือ)

1. ตารางข้อมูลจำนวนผู้รับบริการปีงบประมาณ

ลักษณะงานที่สำคัญ	2562	2563	2564	2565	2566	2567
คลินิกการแพทย์แผนไทย	4,822	4,079	4,443	4,813	13,285	13,344
คลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทย	-	148	259	284	721	164
คลินิกการแพทย์แผนไทย (ฝั่งเข้ม)	-	-	-	-	-	4,631

2. ตารางจำนวนแพทย์และบุคลากร

บุคลากร	จำนวน (คน)	ศักยภาพ
แพทย์	1	ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่แพทย์แผนไทย รวมถึงวางแผนบริหารจัดการภายในกลุ่มงาน

บุคลากร	จำนวน (คน)	ศักยภาพ
เภสัชกร	0	พัฒนาระบบยาสมุนไพร ร่วมดำเนินการงานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ร่วมดำเนินงานพัฒนางานวิจัย และพัฒนางานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับงานแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก
แพทย์แผนไทย	3	ตรวจรักษา ส่งเสริม ป้องกันโรค และฟื้นฟูสภาพ ประชาชน ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยในโรคที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน โรคทั่วไป รวมถึงศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาระบบสำรวจข้อมูลทางวิชาการ เบื้องต้นที่ไม่ซับซ้อน เพื่อเสริมสร้างระบบการแพทย์แผนไทยที่ดี และประยุกต์ใช้กับหน่วยงานอื่น พัฒนาระบบยาสมุนไพร ร่วมดำเนินการงานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ร่วมดำเนินงานพัฒนางานวิจัยและพัฒนางานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับงานแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก
ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย	10	สนับสนุนการให้บริการในการควบคุมของแพทย์แผนไทย / แผนไทยประยุกต์ รวมถึงช่วยเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย ดูแลรับผิดชอบงาน 5 ส. และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

บุคลากร	จำนวน (คน)	ศักยภาพ
ผู้ช่วยเหลือคนไข้	1	ให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย ภายใต้การดูแลของ แพทย์แผน ไทย / แผนไทยประยุกต์ รับผิดชอบการบริการทำบัตรผู้ป่วย รับผิดชอบการเบิกวัสดุ ใบรับของ และตรวจสอบความครบถ้วน ดูแล รับผิดชอบงาน 5 ส. และรับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมาย
พนักงานบริการ	1	สนับสนุนการให้บริการในการ ควบคุมของแพทย์แผนไทย / แผน ไทยประยุกต์ รวมถึงช่วยเตรียม วัสดุ อุปกรณ์ในการให้บริการด้าน การแพทย์แผนไทย ดูแล รับผิดชอบงาน 5 ส. และรับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมาย

3.เครื่องมือ

เครื่องมือ	จำนวน (เครื่อง)	ศักยภาพ
เตียงนวด	9	สามารถใช้งานได้
ตู้อบสมุนไพร	2	สามารถใช้งานได้

หม้อนึ่งลูกประคบสมุนไพร	0	ชำรุด
เครื่องวัดความดันโลหิต	1	สามารถใช้งานได้
หุฟิง	0	ชำรุด
เครื่องชั่งน้ำหนัก	1	สามารถใช้งานได้

2. กระบวนการสำคัญ (Key Processes)

กระบวนการสำคัญ (Key Processes)	สิ่งที่คาดหวังจากกระบวนการ (Process Requirement)	ตัวชี้วัดสำคัญ (Performance Indicator)
1.การลงทะเบียน/คัดกรองผู้ป่วย	- มีการจัดระบบการให้บริการที่เหมาะสม กับสภาพปัญหาของผู้ป่วย - ผู้ป่วยได้รับการคัดกรอง และประเมินสภาพปัญหาได้ถูกต้อง ครบคลุม	1. ความพึงพอใจในการให้บริการ >80% 2. อุบัติการณ์การคัดกรองและประเมินสภาพปัญหาไม่ถูกต้อง <5%
2.การรักษา	- ผู้ป่วยได้รับการรักษา อย่างถูกต้อง ปลอดภัย	ภาวะแทรกซ้อนจากการรักษาด้วยแพทย์แผนไทย 0%
3.เฝ้าระวังและสอบสวนโรครวมทั้งการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพและจากสิ่งแวดล้อม	- ผู้ประกอบอาชีพกลุ่มเสี่ยงได้รับเฝ้าระวังสอบสวนโรคและการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมอย่างครอบคลุม	- จำนวนรายงานข้อมูลโรคและการบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพ - ความครอบคลุมในการสอบสวนโรค จากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

3.ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Performance Indicator) ตัวชี้วัดสอดคล้องตามการวิเคราะห์กระบวนการสำคัญของหน่วยงาน และสอดคล้องกับหน้าที่ เป้าหมายของหน่วยงานนั้นๆ

ตัวชี้วัดตาม กระบวนการสำคัญ	เป้าหมาย	ระดับที่ปฏิบัติได้ (ปีงบประมาณ)				
		256 3	256 4	256 5	256 6	256 7
1. ความพึงพอใจของผู้รับ บริการ>80%	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
2. ร้อยละของการใช้ยา สมุนไพร	1	4.97	3.6 4	4.5 3	5.6 8	3.92
3.ร้อยละของผู้รับบริการ แพทย์แผนไทย	18	3.56	4.6 3	6.7 3	8.4 6	7.24

ผลการทบทวนวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ตัวอย่าง กราฟและการ
วิเคราะห์ผลการดำเนินงานตาม **กิจกรรมพัฒนาคุณภาพที่หน่วยงาน
ให้ความสำคัญ /ตอบสนองการบรรลุเป้าหมาย**

งานบริการคลินิกการแพทย์แผนไทยสรุปย้อนหลัง 5 ปีงบประมาณ
จำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการ ไม่เพิ่มขึ้นเนื่องจากสถานการณ์โรคติดต่อ
Covid – 19 ระบาดอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับจำนวนผู้ป่วยนอกที่มา รวม
ถึงบุคลากรผู้ช่วยแพทย์แผนไทยขาดแคลน ทำให้การเข้าถึงการบริการ

ด้านการลดลง รวมถึงการย้ายสถานที่ให้บริการคลินิกทางการแพทย์แผนไทยแบบชั่วคราว ทำให้ผู้ป่วยมาใช้บริการลดลงเนื่องจากความไม่พร้อมของสถานที่ให้บริการซึ่งต้องเป็นไปตามมาตรฐานการให้บริการทางวิชาชีพทางการแพทย์แผนไทย และจำนวนผู้ป่วยด้านการใช้ยาสมุนไพรลดลงสาเหตุจากไม่มีการจัดซื้อยาสมุนไพรในระบบจึงขาดยาสมุนไพรเพื่อจ่าย รวมถึงบุคลากรทางการแพทย์ยังขาดความรู้ทำความเข้าใจในการจ่ายยาสมุนไพร ซึ่งอาจจะต้องมีการประชุมหารือเพื่อแก้ปัญหาในขั้นตอนต่อไป

4. กระบวนการหรือระบบงานเพื่อบรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพ

4.1 ปัจจุบันคลินิกการแพทย์แผนไทยได้ดำเนินการพัฒนาสถานที่ พร้อมทั้งกระบวนการให้บริการเพื่อนำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายดังนี้

- มีการทบทวนการให้บริการสรุปและนำเสนอต่อผู้บริหารเป็นรายวัน สัปดาห์ และรายเดือน
- นำผลสรุปจากผลงานนำเสนอ นำเรียนผู้บริหารและนำคำแนะนำมาปรับเปลี่ยนการบริการ
- พัฒนาการให้บริการ และ คิดวิธีการพัฒนา บุคลากรซึ่งจะนำไปสู่การรวบรวมเพื่อสรุปผลเป็นงานวิชาการในโอกาสต่อไป

5. แผนการพัฒนาต่อเนื่อง

แผนงาน	การดำเนินงาน
เตรียมการบริการศูนย์การแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลลำพูนสาขาเวียงยอง (อาคารทันตกรรมและเภสัชกรรมชั้น 2)	นำเสนอและเตรียมแผนการย้ายต้นปี 2568-2569 เตรียมแผนการย้ายวัสดุอุปกรณ์ - แผนการสร้างอาคาร/ปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง - เตรียมแผนวางกำลังคนและบริการ - นำเสนอแบบแปลนการใช้สอยอาคาร - เตรียมตัวเพื่อเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์นักศึกษา-rayวิชาการแพทย์แผนไทย - เตรียมแผนการให้บริการฝังเข็มและการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ
เริ่มต้นให้บริการคลินิกการแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลลำพูน (อาคารเอนกประสงค์ชั้น 2)	เริ่มเปิดให้บริการเดือนมกราคม พ.ศ. 2568 ดำเนินการย้ายวัสดุอุปกรณ์ - วางกำลังคนและบริการ - เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ศึกษารายวิชาการแพทย์แผนไทย(ต่อเนื่อง) - เพิ่มบริการหัตถการพอกเข้าสมุนไพร - เพิ่มการบริหารพื้นที่สหภาพระยะกลางดูแลผู้ป่วยระยะกลางอัมพฤกษ์ อัมพาต(Intermediate care) ทางกายภาพบำบัดแผนไทย - เพิ่มบริการทางการแพทย์ทางเลือก (ฝังเข็ม) ในโรงพยาบาลลำพูนทุกวันอังคาร และวันพฤหัสบดี

แผนงาน	การดำเนินงาน
	- การบำบัดผู้ป่วยด้วยวิธีการแพทย์ทางเลือกอื่น กดจุดสลายพังผืด ตอกเส้น บึงด้อ เผายา ผึงเข็ม